

DOBAI PÉTER

Pola, hadikikötő, lőgyakorlat

Nagyanyám fivérének, Karlecz Mihály torpedistának emlékében, aki az osztrák–magyar flotta cirkálójának zászlóshajóján, a „Novarán” szolgált az Adrián, (1914–1918), az Otranto-i ütközetben súlyosan megsebesült. Nagy Ezüst Seb. érmet kapott Horthy Miklós ellentengernagytól, a „Novara” és a cirkálójaj főparancsnokától.

„Szél viszi messze a fellegeket,
Mögöttük lángol az ég!
Nyújtsd ide kedves a kis kezedet,
Ki tudja látlak-e még?
Ki tudja ölel-e a két karom,
Ki tudja csókol-e még valaha a szád?
Ki tudja, melyik éjjel, melyik hajnalon
Indul a naszád tovább...”

Tengerészdal

„...Éjjel a fák közt szivarra gyújt egy
bósi halott...”

Bakucz József

*Az I. Ferencz József császár és király arcát
római cézároknak babérráccsal ábrázoló, 5 Heller-es
bélyegen a lila körpecsét: még békeéveket idéz,
ama tűnt „békebeli világot”... de a rombolók, cirkálók,
csatahajók, ágyúnaszádok sikált fedélzetén már folynak
az éles lőgyakorlatok, a löelemképzés-gyakorlatok,
a tűzvezetés-gyakorlatok... A vertikálisan és horizontálisan
is mozgatható, Krupp-acél páncéltörő, gyorstüzelő
géppágyúnál két ifjú tengerész tüzér áll, éppen bemérik
a higanyos hajszállkeresztben a célt... A még békebeli célt.
Célpontok lesznek nemsokára ők is, illik hát írni egy-egy képeslapot,
távol, falusi hazába, búcsúként édesanyáknak,
aráknak, húgoknak, régi, öreg tanítóknak... mielőtt harcészen
kifut a nyílt tengerre a flotta...*

– – – *A közeli szárazföldön a sírásók is gyakorlatoznak már
a kibővített temetőkben: a hősök közös tömegsíriját ássák,
mércskélik a mélyét, szélességét, hosszát,
hogy elférjen majd a meszesgödörben, teljes létszámban
az elesett legénység...*

Harangozó Dominica hantjánál, a Farkasréti sírkertben

Makovecz Imrének

*Harangozó Dominica, a paulai Szent Vince
és lelki leánya, Ludovica Marillac által alapított
Irgalmasok Rendjének, a Filles de la miséricorde
szeretet-közösségének a novíciája volt. Lelenházban dolgozott
ápoló nővérként, de még fogadalmát
sem tehetette le, alig tizennyolc esztendősen hívták
evilágból el a jólelkű leányt, mindenható égi erők,
testét itt, a Farkasok rétjén nővérek énekével
temették, olasz akácokhoz közel...
Süllyedt hantjánál, dőlt fakeresztjénél megállok,
meditálok, megszólítom ismeretlenül, Dominicát!
Választ nem várok.
A síron nincsenek virágok.
Szólítom, de szavaim értelmetlenek.
Maglehet az is, hogy Dominica mégis válaszol nekem,
talán olyan nyelven, amelyet én nem értek,
pedig az a nyelv nem lehet énnékem idegen:
nemsokára meg kell majd tanulnom, igen,
mire én is oda érkezem – – –*